

สื่อวีดิคลิปวิธีการเดินด้วยเครื่องช่วยเดินสี่ขา

นางสาวภรณ์ธิดา กลางประพันธ์ และคณะ

หอผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ชาย-หญิง

งานพยาบาลออร์โธปิดิกส์และเวชศาสตร์ฟื้นฟู ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลรามาธิบดี

ที่มาและเหตุผล

หอผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ชาย - หญิง เป็นหอผู้ป่วยที่ให้การดูแลผู้ป่วยสูงอายุที่ประสบปัญหากระดูกข้อเข่าเสื่อม อันนำไปสู่การรักษาโดยวิธีผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียม ซึ่งมีความผิดปกติที่อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการเดินหลังผ่าตัดและการทำกิจวัตรประจำวันได้ จึงมีความจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือในการเดินเพื่อให้สามารถพัฒนากำลังในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ใกล้เคียงปกติ

เครื่องช่วยเดิน 4 ขา (walker) เป็นอุปกรณ์ที่ช่วยให้ผู้ป่วยสามารถเดินได้ง่าย ช่วยให้มีการทรงตัวที่ดีขึ้น รองรับน้ำหนักตัว และทำให้สามารถเดินได้อย่างปลอดภัย หากเดินได้อย่างถูกต้อง แต่อย่างไรก็ตาม การใช้เครื่องช่วยเดินสี่ขาที่ไม่ถูกต้อง และไม่ถูกวิธี จะส่งผลเสียทำให้ผู้ป่วยไม่สามารถเดินได้อย่างมีประสิทธิภาพ และอาจทำให้ผู้ป่วยได้รับอุบัติเหตุพลัดตกหกล้มจากการเดินไม่ถูกต้อง เกิดภาวะกระดูกหักซ้ำ ทำให้ต้องกลับเข้ารับการผ่าตัดซ้ำได้ แพทย์และบุคลากรที่ให้การดูแลรักษาจึงมีความจำเป็นต้องสอนเดินด้วยเครื่องช่วยเดิน 4 ขาทุกราย แต่อย่างไรก็ตาม 2 - 3 วันแรก ยังเป็นช่วงเวลาที่ผู้ป่วยยังคงมีอาการปวด ประกอบกับการเกิดภาวะหลังล้มภายในผู้ป่วยสูงอายุ ทำให้เมื่อกลับไปบ้านแล้วมักมีการเดินด้วย walker อย่างไม่ถูกต้องและมีความสับสนได้

ด้วยเหตุนี้ทางทีมพยาบาลที่ให้การดูแลผู้ป่วย จึงได้พัฒนาระบบการในการสอนผู้ป่วยเดินด้วยเครื่องช่วยเดินสี่ขาให้ต่อเนื่องจากโรงพยาบาลไปจนถึงที่บ้าน เพื่อให้ผู้ป่วยไม่มีวิธีหรือท่วงท่าการเดิน สามารถฝึกเดินได้อย่างถูกต้องและสามารถกลับมาใช้ชีวิตได้ดังเดิม

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้ป่วยหลังผ่าตัดข้อเข่าเทียมสามารถฝึกเดินด้วยเครื่องช่วยเดินสี่ขาได้อย่างถูกต้อง
เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถทบทวนวิธีการเดินด้วยเครื่องช่วยเดินสี่ขาที่บ้านได้
เพื่อสร้างมาตรฐานในการทำงาน

แนวทางดำเนินการ

ทบทวนกระบวนการสอนเดินด้วยเครื่องช่วยเดินสี่ขา (walker) เมื่อผู้ป่วยได้รับการผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียมแล้ว ในเวลาเช้าหลังผ่าตัดวันที่สอง แพทย์เจ้าของไข้จะมาประเมินผู้ป่วยและกระตุ้นให้ผู้ป่วย ambulate ด้วยเครื่องช่วยเดินสี่ขา ปัญหาที่พบหลังจากผู้ป่วยได้รับการจำหน่ายกลับบ้านไปแล้ว พบว่าญาติผู้ป่วยมักมีการโทรติดต่อกลับมายังหอผู้ป่วย เพื่อสอบถามวิธีการเดินด้วยเครื่องช่วยเดินสี่ขาที่ถูกต้อง ทางทีมจึงเริ่มคิดและพัฒนารูปแบบที่ผู้ป่วยสามารถนำกลับไปทบทวนต่อที่บ้านได้โดยไม่เสีย

รูปแบบปฏิบัติงาน

ออกแบบสัญลักษณ์เป็นสื่อภาพ การดูบันทึกไว้ที่ walker ทุกครั้งเมื่อผู้ป่วยจำหน่ายกลับบ้าน ซึ่งเป็นสื่อที่เป็นภาพแทนของ ไม้ - ขาเจ็บ - ขาดี

การสื่อความหมายของภาพ การดูไม่ชัดเจน จึงมีการปรับปรุงรูปแบบให้เป็นแถบตัวอักษรที่อ่านแล้วเข้าใจง่าย และเข้าใจได้ทันทีที่ติดไว้ที่ walker
1. ไม้ 2. ขาเจ็บ 3. ขาดี

QR code วิดีโอคลิปวิธีการเดินด้วยเครื่องช่วยเดินสี่ขา ที่ติดอยู่กับ walker และให้ผู้ป่วยนำกลับบ้าน

ดัชนีชี้วัดและผลการปฏิบัติการ

ดัชนีชี้วัด	เป้าหมาย	ผลดำเนินการ (เดือน/ ปี)		
		ก่อนดำเนินการ (ก่อน เม.ย. 2562)	หลัง ครั้งที่1 (เม.ย. - ธ.ค. 2562)	หลัง ครั้งที่2 (ม.ค.- เม.ย. 2563)
1. จำนวนครั้งของการเดินผิดวิธี	0 ครั้ง/เดือน	5 ครั้ง/เดือน	1 ครั้ง/เดือน	0 ครั้ง/เดือน
2. จำนวนครั้งของการโทรศัพท์เข้ามาสอบถาม	0 ครั้ง/เดือน	8 ครั้ง/เดือน	3 ครั้ง/เดือน	0 ครั้ง/เดือน
3. อัตราความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงาน	>90%	-	94%	100%

ผลลัพธ์

- ✓ สามารถให้บริการดูแลผู้ป่วยได้ครอบคลุมจากโรงพยาบาลจนถึงบ้าน และสามารถจำหน่ายผู้ป่วยได้เร็วขึ้น
- ✓ ผู้ป่วยและญาติเกิดความพึงพอใจและลดความวิตกกังวล รวมทั้งเกิดความมั่นใจในการฝึกเดิน
- ✓ สามารถลดระยะเวลาการทำงานของแพทย์และบุคลากรได้

ประโยชน์

- ✓ ได้ความรู้จากการทำโครงการ
- ✓ เรียนรู้ความร่วมมือกันระหว่างบุคลากร ผู้ป่วยและญาติ